

відчувати себе більш вразливими до самотності, оскільки вони частіше обирають самотність перед соціальними подіями. З іншого боку, екстравертам може бути складно впоратися зі стресом та самотністю, оскільки вони зазвичай засмучуються відсутністю активного соціального спілкування [5]. Загалом, чинники самотності серед студентів є різноманітними і індивідуальними. Необхідно враховувати як соціокультурні, так і особисті аспекти, аби зрозуміти та ефективно боротися з цією проблемою. Важливо створювати сприятливе середовище для соціальної взаємодії, сприяти психологічній підтримці та підкріплювати ініціативи, спрямовані на зменшення самотності серед студентів.

Отже, самотність особистості студента представляє складне психологічне явище, яке визначається різноманітними чинниками. Під впливом соціально-економічних, освітніх та особистісних чинників студент може відчувати відчуженість та ізоляцію. Найважливішими факторами, що впливають на появу самотності, є відсутність соціальної підтримки, страх неуспіху, конкуренція та вимоги до самооцінки. Самотність може впливати на психічне здоров'я та академічні досягнення студента, створюючи перепони для успішної соціалізації та навчання. Важливо враховувати індивідуальні особливості та потреби кожного студента для підтримки його емоційного стану та включення в активне соціальне життя.

Список використаних джерел

1. Гусейнова Н. О. Самотність як суб'єктивне переживання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. № 1. С. 17–19.
2. Коломієць Л. І., Григорук Є. В. Психологічний зміст і чинники самотності особистості. *Психологічний часопис*. 2017. № 3. С. 59–69.
3. Бугайцова, А. С. Самотність як бар'єр та ресурс самодостатності. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Психологія*. № 1. 2016. С. 145–148.
4. Корчук В., Колєватова Д. Причини прояву самотності серед студентської молоді. *Вісник Львівського університету*. № 37. 2021. С. 50–56.
5. Яремчук Н. Ю. Психологічні умови переживання самотності студентами з інвалідністю. 2017. 168 с.

Марія Доценко

МІЖНАРОДНІ КОНГРЕСИ ІСТОРИЧНИХ НАУК (1900–1913 рр.): ТЕМАТИЧНА СПЕЦИФІКА

Міжнародні конгреси історичних наук являють собою форму фахової комунікації істориків з усього світу, що успішно практикується з 1900 р. Спрямованість даних форумів на вирішення нагальних проблем світової історичної науки, масштабність їхньої роботи та регулярність скликання

зумовлюють визначне місце даних заходів у системі наукової комунікації істориків. Становлення конгресів як місця формування методологічних трендів і обговорення проблем найбільш перспективних напрямків в історіописанні припадає на 1900–1913 рр. [1]. Фрагментарне висвітлення в історіографії впливу роботи Міжнародних конгресів істориків на розвиток історичної науки початку ХХ ст. зумовлює актуальність дослідження.

Джерельна база представлена матеріалами роботи конгресів (програми, резюме доповідей тощо), листами та спогадами їхніх учасників, публікаціями у тогочасних періодичних виданнях. Важливу інформацію містять оглядові статті учасників форумів (А. Бретон, Л. Галлюа, Г. Дженкс, Р. Кальємер, А. Маріані, Г. Монод, Ч. Хаскінс та ін.), в яких вони намагалися проаналізувати роботу перших конгресів.

Організація роботи засідань перших чотирьох форумів (1900–1913 рр.) здійснювалася на основі тематико-хронологічного секційного поділу та ознаменувалася домінуванням проблем політичної історії, що розглядалися крізь призму принципів позитивізму. Зростання інтересу наукового співтовариства до проблем історії політичних структур, що простежується у роботі форумів у Берліні (1908 р.) [2] та Лондоні (1913 р.) [3], дозволяє простежити усвідомлення академічною спільнотою кризи традиційних політичних студій та спробу їхньої модернізації шляхом зміни фокусів дослідження.

Окрім зазначеної проблематики, під час перших конгресів значну увагу було приділено питанням історії права, релігії, культури, мистецтва, науки, досягненням розвитку археології та спеціальних історичних дисциплін (нумізматики, епіграфіки тощо), що розглядалися в рамках роботи окремих засідань; такий стан речей дає змогу констатувати розгортання процесів диференціації та спеціалізації історичного знання.

Визнання науковим співтовариством необхідності осмислення теоретичних засад існування історичної науки зумовило започаткування практики проведення окремих сесій, присвячених проблемам методології історії, що можна вважати проявом усвідомлення значущості такого роду проблем, а також необхідності пошуків нових методологічних підходів. Критика пізнавального потенціалу позитивізму, що стала центральною темою засідання методологічної секції під час конгресу у Парижі (1900 р.) [4], зумовила значну увагу учасників наступних заходів до специфіки імплементації марксистського підходу до історіописання (Рим, 1903 р.) [1], проблем та перспектив т. з. «історичного синтезу» (Берлін, 1908 р. [2] та Лондон, 1913 р. [3]). Зростання популярності соціологічних студій, розгортання т. з. «соціологізації» історичного знання сприяли визнанню науковим співтовариством під час конгресів у Римі (1903 р.) [5] та Берліні (1908 р.) [2] необхідності активізації компаративних досліджень, у тому числі за рахунок використання кількісних методів.

В умовах поширення неокантіанської філософії нагальними питан-

нями, що обговорювалися у ході роботи форумів у 1900–1913 рр., стали проблеми визначення місця історії в системі наук, її ролі у розвитку суспільства. Зокрема, останнє зумовило активне обговорення потенціалу національних історіографій в процесі розбудови нових держав, проблеми етичної місії істориків та їх відповідальності перед суспільством.

Таким чином, діяльність Міжнародних конгресів історичних наук у 1900–1913 рр. дозволяє констатувати визнання академічною спільнотою істориків кризи позитивізму та початок пошуків методологічних альтернатив в історіописанні. Тематика роботи секцій дає змогу простежити поглиблення спеціалізації історичної науки, розгортання процесу інституалізації її нових субдисциплін. Визнання науковим співтовариством істориків перспективності широкого залучення методів соціології засвідчує її помітний вплив на розвиток світової історіографії початку ХХ ст.

Список використаних джерел

1. Ісаєвич Я. Д. Міжнародні конгреси істориків. URL: <http://surl.li/bdmvr> (дата звернення: 24.03.2024).
2. Haskins Ch. The International Historical Congress at Berlin. URL: <https://www.jstor.org/stable/1834516> (дата звернення: 24.03.2024).
3. Breton A. The International Congress of Historical Studies. URL: <https://www.jstor.org/stable/659761> (дата звернення: 24.03.2024).
4. Erdman K. Les Congrès internationaux des Sciences historiques. URL: <https://www.jstor.org/stable/45344371> (дата звернення: 24.03.2024).
5. Mariani A. 2nd International congress of historical sciences Rome 1903. URL: <https://ichs2020poznan.pl/en/the-2nd-congress-in-rome/> (дата звернення: 24.03.2024).

Ольга Драндалуш

ДО ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Одна з найактуальніших проблем педагогіки – неуспішність учнів початкової школи, пов'язана із порушенням їх інтелектуального розвитку. У зв'язку з виявленням таких дітей у закладах загальної середньої освіти організовано інклюзивні класи у яких проводяться корекційно-розвивальні заняття, оскільки такі діти не в змозі за відведений час та в необхідному обсязі засвоїти програму навчання, тому вивчення математики в умовах інклюзивного навчання є досить актуальною.

Математика є складним предметом для більшості учнів з порушенням їх інтелектуального розвитку [2, с. 72]. У процесі вивчення